

táján a mehádiai Herkulesfürdőnél találtam egy példányt, a mint a Cserna patak partján egy árnyékos sziklafalon meglapulva pihent.

A másik faj a *Cidaria cyanata* Hb., mely eddig csak az Alpesekből volt ismeretes, és melyből egy példányt július végén a Korniareva felett emelkedő havasokon fogtam.

Pável János.

Kártékony művészméhek. — A levélmetsző művészméhek között, melyeket Mocsáry Sándor úr e folyóirat szeptemberi füzetében ismertetett, olykor szintén akadnak csemetéinket károsító ellenségek. Ezt tapasztaltam már két éven át Kis-Szent-Miklóson Pestmegyében. Az 1883-ik év nyarán ugyanis észrevettem, hogy újonnan kikelt amerikai tölgyfácskáimat (*Quercus palustris* és *coccinea*) nemsokára valami rovar lekopasztotta; ugyanaz történt az 1—3 éves kis hickory-diófákkal (*Carya alba*) is. Honi tölgyfacsemetém hasonló módon szenvedtek ugyan, de már korántsem oly nagy mértékben. Eleinte azt hittem, hogy a leveleket éjjelenként valami éjjeli lepke hernyója, mely nappal a földben van elbújva, rágja le; mert a rágás olyan széles öbölformára történt, mint a hogy a nagy hernyók szokták a leveleket lerágni. Hernyót azonban sehogy sem bírtam a lomb alatt találni. Juliusban végre rajtakaptam a czinkosok egy példányát, mely nem volt egyéb, mint egy nagyobb *Megachile* (talán a *Megachile maritima*), melynek hasa vörhenyes gyűjtőszőrrel volt borítva. Minthogy nem volt nálam háló, nem bírtam elfogni a gyors és nyugtalan méhet, mely a mily hirtelen jött, ép oly hirtelen szállt ismét tovább; de azért a legtisztábban láthattam, miként csapott le a levélre és, potrohát mereven felfelé tartva, fejét pedig hernyómódra félkörben forgatva, miként kanyarította a levélbe azokat a nagy öblöket, igazán meglepő gyorsasággal. Nehány nap mulva egy hickory-diófácskán szintén tetten értem egy ugyanilyen *Megachilét*, mely azonban a következő pillanatban már tovaillejt.

A leveleknek efféle megrágása következtében e háromféle külföldi fa csemetéi növekedésükben igen elmaradtak; mert minden újonnan fejlődő levélből néhány nap mulva csak a főér maradt meg, mind a két oldalán keskeny rongyos szegélylyel.*)

*) J. E. Planchon tanár közlése szerint (La Vigne américaine 1882 p. 263—269) pár év előtt Dél-Franciaországban tapasztalták, hogy egy művészméh (*Megachile sericans*) néhány amerikai szőlőfaj levelein hasonló rongálásokat okozott.

Ez idén az újonnan kihajtott *Quercus coccinea* és *palustris*, valamint a *Carya alba* levelei szépek voltak egész május közepéig, de június 1-én már ismét a tavalyi pusztulás képét mutatták. A honi tölgyfák néhány levelét leszámítva, a többi fa- és bokorfajon a Megachile rágásainak semmi nyomára sem akadtam. Ha majd sikerül a kis gonosztevők közül vagy egy példányt hálómbe kerítenem, akkor azoknak faja is biztosabban meg lesz állapítható.

Sajó Károly.

KÜLÖNFÉLÉK.

A k. m. természettudományi társulat október 15-iki szakülésén Mocsáry Sándor m. n. muzeumi segédőr úr a fürkésződarázsok életéről érdekes előadást tartott, s ez alkalommal bemutatta egyszersmind az illető rovarokat, valamint azokat is, a melyekben élőködni szoktak. — Utána Gauss Viktor úr értekezett a tenger fényléséről éjjel, a mely tünemény előidézésében számos alsóbbrendű tengeri állaton kívül néhány Crustacea-faj álczái is közreműködnek.

A magy. tud. Akadémia III. osztályának október 20-án tartott ülésén Dr. Margó Tivadar rend. tag előterjesztette Szigethy József úr dolgozatát a folyami rák zöld mirigyeinek boncz-, szövet- és élettanáról, a melyből kitűnik, hogy e szerv a ráknál a vese szerepét játsza.

Nemzetközi phylloxera-egyezmény. — A közös külügyminiszterium értesítése szerint, a szerb kormány a phylloxera ellen kövendő rendszabályok ügyében kötött berni nemzetközi egyezményhez való hozzájárulását kimondotta.

A phylloxera Bulgáriában. — Viddini konzulunk jelentése szerint, a Viddintől 3 órányira fekvő Babino Brdo nevű község szőlőiben Csungurusz mellett egy orvosi (!) bizottság folyó év szeptember havában a phylloxera jelenlétét felfedezte. E felfedezést a bolgár kormánynak Szófiába azonnal bejelentették, hogy az a megfelelő intézkedéseket a vész elfojtására haladéktalanul elrendelhesse.

Fali tábla a phylloxera ismertetésére. — A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. k. miniszterium a szőlőpusztító phylloxera ismeretének terjesztése céljából nem rég fali táblát adott ki, a melyből egy-egy példányt, a törvényhatóságok útján, valamennyi, szőlőmivéléssel foglalkozó községnek megküldött. A Dr. Tömösváry Ödön által szépen rajzolt táblán a phylloxera főbb alakjai, megtámadott szőlőgyökerekkel együtt, színes rajzokban vannak feltüntetve,